

از مقامات دولت موقت افغانستان خواسته شده یک حکومت فراگیر ایجاد، تمام اقدامات محدودکننده علیه زنان و اقلیت های قومی را لغو و اقدامات موثری را برای حفظ ایمنی، امنیت و حقوق مشروع نهادها و شهروندان خارجی اتخاذ کنند.

وزاری خارجه ایران چین، روسیه و پاکستان در سمرقند؛

بیانیه مشترک دومین نشست غیررسمی وزیران امور خارجه کشورهای شرکت کننده درباره افغانستان در سمرقند جمهوری ازبکستان منتشر شد.

به گزارش اسپادانا خبر، در بیانیه مشترک کشورهای شرکت کننده در نشست همسایگان افغانستان آمده است:

در ۱۲ آوریل ۲۰۲۳ وزیران خارجه جمهوری اسلامی ایران، جمهوری خلق چین، فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی پاکستان نشستی غیررسمی را برگزار کردند.

وزیران بار دیگر احترام به حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی افغانستان و حمایت از اصل "به رهبری افغان، مالکیت افغان" برای تعیین سیاسی و مسیر توسعه کشور را مورد تأکید قرار دادند.

آن ها تأکید کردند تمام اعضای جامعه بین المللی در افغانستان باثبات و صلح آمیز منافع دارند؛ کشوری که باید محلی برای همکاری بین المللی باشد تا صحنه رقابت های ژئوپلیتیکی.

وزیران بر نگرانی عمیق خود در مورد وضعیت امنیتی مرتبط با تروریسم در افغانستان تأکید کردند و خاطرنشان کردند تمامی گروه های تروریستی شامل داعش (ISIS)، القاعده، جنبش اسلامی ترکستان شرقی (ETIM)، تحریک طالبان پاکستان (TTP)، ارتش آزادیبخش بلوچستان (BLA)، جیش العدل و غیره، مستقر در افغانستان تهدیدی جدی برای امنیت منطقه ای و جهانی هستند.

وزیران تلاش های دولت موقت افغانستان برای مقابله با داعش خراسان را مورد توجه قرار دادند و از آن خواستند اقدامات قابل مشاهده و راستی آزمایی را در اجرای تعهدات اعلام شده خود در زمینه مبارزه با تروریسم، انهدام و از بین بردن انواع گروه های تروریستی به منظور جلوگیری از استفاده از خاک افغانستان توسط هر گروه تروریستی اتخاذ کند.

وزیران تأکید کردند مقامات افغانستان باید اقدامات موثری را برای حفظ ایمنی، امنیت و حقوق مشروع نهادها و شهروندان خارجی اتخاذ کنند.

هر شخصی که مسئول هر گونه حمله و تهدید به حمله و نهادها و شهروندان خارجی است باید پاسخگو باشد.

وزیران خاطرنشان کردند ایالات متحده آمریکا و متحدانش باید مسئولیت وضعیت دشوار کنونی در افغانستان را به عهده بگیرند، باید فوراً تحریم های یکجانبه علیه افغانستان را بردارند و داراییهای آن در خارج از کشور را به نفع مردم افغانستان مسترد کنند.

تقویت گروه‌های تروریستی بویژه داعش در افغانستان و انتقال عناصر باتجربه آن از خاورمیانه به این کشور ازجمله برنامه‌های برخی قدرت‌های خارجی برای افغانستان و همسایگان آن است. افزایش توان عملیاتی داعش و گسترش اهداف آن به مقامات حکومت سرپرست، مراکز دیپلماتیک، مراکز رسانه‌ای و فرهنگی، شیعیان و فعالان اقتصادی شاهی بر این مدعاست. پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران تعامل منسجم کشورهای منطقه برای مقابله با گسترش فعالیت‌های داعش و سایر گروه‌های تروریستی در افغانستان است.

همکاران گرامی؛

همه شاخه‌های تروریسم و افراط گرایی بلای جان کشورها و امنیت ملی در منطقه و جهان هستند که آسیب و تهدید آن مستقیماً متوجه کشورهای ما است.

آمریکا و متحدان آن به جز مسئولیت ویرانی، کشتار و به وجود آوردن شرایط دشوار فعلی در افغانستان، مسئولیت کامل حمایت و هدایت داعش و گروه‌های تروریستی و افراطی را در جنوب و شمال افغانستان بعهده دارند. تجربه چند دهه ناآرامی در افغانستان نشان می‌دهد، تنها راه برقراری آرامش و ثبات در این کشور، حضور و مشارکت همه اقوام و گروه‌ها در حکومت و تشکیل دولت فراگیر است. توصیه کشورهای منطقه به حکومت سرپرستی افغانستان برای تشکیل حکومت فراگیر، به مفهوم مداخله در امور داخلی این کشور نبوده، بلکه نصیحتی دلسوزانه برای کمک به حکمرانی خوب توسط آنهاست. بدیهی است معرفی و انتخاب نمایندگان اقوام و گروه‌های افغانستانی برای حضور در حکومت بعهده افغان‌ها می‌باشد.

همین امر درخصوص حقوق زنان و دختران نیز صدق می‌کند. گذشته از آن که در اسلام هیچگونه ممنوعیتی برای تحصیل و اشتغال بانوان وجود ندارد، در عین حال نگرانی‌های حکومت سرپرست برای فراهم آوردن زمینه‌های شرعی لازم برای این امر قابل درک بوده و بهمین دلیل جمهوری اسلامی ایران علاوه بر مشارکت مستقیم در تحصیل و آموزش دختران افغان، آمادگی خود را برای ارائه همه گونه کمک‌های سخت افزاری و نرم افزاری به حکومت سرپرست جهت تامین شرایط تحصیل دختران اعلام نموده است. شایان ذکر است هم اینک نزدیک به هفتصد هزار دانش آموز و بیش از چهل هزار دانشجوی افغانستانی در حال تحصیل در مراکز تحصیلی و دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند.

خانم‌ها و آقایان

جمهوری اسلامی ایران تعاملات خود را با حکومت سرپرستی بر مبنای فرصت طلبی و منفعت جویی تعریف نکرده است. حضور میلیون‌ها افغانستانی در ایران که سالانه میلیاردها دلار بر اقتصاد کشور تحت تحریم ما هزینه تحمیل می‌کند، در کنار آمادگی همیشگی ایران برای کمک به مردم افغانستان در تمامی عرصه‌ها، بهترین گواه این ادعاست. اما این بمعنای نادیده گرفتن مسئولیت‌های طرف مقابل نیست. حکومت سرپرست افغانستان طی یکسال و نه ماه گذشته در عمل به تعهدات حکمرانی خوب در قبال مردم افغانستان و کشورهای همسایه کوتاهی‌های جدی داشته است. قصور در تامین امنیت و معیشت مردم نتیجه‌ای جز مهاجرت بیشتر آن‌ها و افزودن فشار بر کشورهای همسایه بویژه ایران ندارد. از سوی دیگر افزایش تنش‌های مرزی، استمرار قاچاق مواد مخدر و عدم تسهیل حقایق منابع آبی مشترک، تصویر مناسبی از تعامل متقابل در برابر حسن نیت و رویکرد همکارانه جمهوری اسلامی ایران به نمایش نمی‌گذارد. تغییر این رویکرد و قرار گرفتن حکومت سرپرست در مدار تعامل دوطرفه و پاسخگویی و مسئولیت پذیری بعنوان بخش مهمی از شاخص‌های حکومت داری، خواسته جدی و دلسوزانه کشورهای همسایه افغانستان است.

برای انتقال این توصیه‌های دلسوزانه به هیات حاکمه سرپرست، در کنار تعاملات دوجانبه کشورهای منطقه با مقامات افغانستان، تشکیل کمیته‌های کاری سیاسی، اقتصادی و امنیتی پیشنهاد شده در اولین نشست نمایندگان ویژه کشورهای همسایه افغانستان با هدف انعکاس یکصدای مطالبات به حکومت سرپرست، قابل پیگیری می‌باشد.

همکاران عزیز.

در پایان سخن را با چند توصیه و پیشنهاد به پایان می‌رسانم:

توصیه اول. ما اعتقاد داریم که مشکلات متراکم منطقه‌ای و به ویژه افغانستان، با یک الگو و مدل همکاری‌های منطقه‌ای که باید توسط سازمان ملل و سازمان‌های بین المللی حمایت شوند، قابل حل و مدیریت هستند. افغانستان بایستی به جغرافیای تعامل و همکاری برای کشورهای منطقه تبدیل شود. لازمه این امر پرهیز از رقابت ناسالم و کمک به یکدیگر برای پیشبرد طرح‌ها و پروژه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و بشردوستانه در این کشور است. تعریف حوزه‌های همکاری و تدوین نقشه راه همکاری منطقه‌ای از طریق نشست‌های تخصصی با حضور مسئولین هیات حاکمه‌ای موقت که انشاالله هر چه زودتر شاهد دولت فراگیر باشیم، برای مشخص سازی پروژه‌های مورد نیاز این کشور، سهم همسایگان در آن و سازوکارهای مالی و اجرایی آنها، بهترین راه حل عملی برای حرکت دادن افغانستان به سمت ثبات و آرامش و پایان بخشیدن به چند دهه رنج مردم این کشور است. ملاک اولویت بندی پروژه‌ها بایستی پوشش حداکثری نیازهای فوری و حیاتی مردم افغانستان و مشارکت حداکثری کشورهای همسایه در آن‌ها باشد. بهترین نمونه برای چنین پروژه‌هایی، طرح‌های ترانزیت منطقه‌ای و بین المللی است که می‌تواند افغانستان و همسایگان آن را به یکدیگر و به مسیرهای توسعه جهانی پیوند دهد. بدین ترتیب نشست‌های افغانستان از جلسات صرفاً گفتگو محور، به روندی عملگرایانه برای تحقق ثبات و توسعه این کشور تبدیل شده و بتدریج اهداف مورد نظر ما را تامین خواهد نمود.

توصیه دوم. تاکید داریم که کاسته شدن میزان فشارهای اقتصادی در افغانستان بر پدیده مهاجرت آوارگان و حتی وضعیت گروه‌های تروریستی موثر است، لذا از سازمان‌های بین المللی سازمان ملل و تمامی سازمان‌های بشردوستانه انتظار دارد با افزایش کمک‌های بشردوستانه و تدابیر لازم در بهبود اوضاع اقتصادی و آرامش و ثبات امنیتی افغانستان کمک نماید.

توصیه سوم. مواد مخدر در ۲۰ سال اشغال آمریکا نه تنها چندین برابر کشت و قاچاق شد، بلکه شبکه برخی کشورهای غربی هم اکنون نیز در گسترش این تجارت سیاه دست مستقیم دارند. جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل دارد تا در همکاری دو یا چندجانبه برای مبارزه با مواد مخدر و تجارت آن، با سازمان‌های بین المللی و هیات حاکمه موقت افغانستان همکاری نزدیک داشته باشد.

طالبان کمتر از دو سال گذشته در مبارزه با داعش و طرف‌های آشوب و جنگ افروز تا حدودی به موفقیت دست یافته که باید

دامنه این مبارزه در همکاری‌های منطقه‌ای با کمک سازمان‌های بین‌المللی گسترش یابد و جمهوری اسلامی ایران در طی این مدت در مبارزه با تروریست‌ها در افغانستان مشارکت داشته است.

توصیه چهارم، جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که تحصیل دختران و زنان که یک ضرورت اسلامی و انسانی و مقدمه رشد و توسعه کشور و ملت‌ها است باید در افغانستان نیز شاهد رفع موانع باشد و به همین منظور مقدمات آموزش مجازی دختران با رعایت ملاحظات و شئون اسلامی و فرهنگی و تمدنی منطقه در ایران فراهم شده و آمادگی دارد با کمک سازمان ملل و همکاری حکومت کابل ظرفیت‌های علمی در افغانستان را گسترش دهیم.

توصیه پنجم، سازمان ملل متحد در ۲۱ ماه گذشته در چارچوب وظایف حرفه‌ای و انسانی و مستقل خود در قبال افغانستان تلاش مطلوب از خود نشان نداده که لازم است برای میلیون‌ها آواره و مهاجر افغانی در ایران، میلیون‌ها افغانی در افغانستان تلاش‌های موثری از خود نشان دهد.

توصیه ششم، طالبان و هیات حاکمه موقت به دلیل عدم اهتمام به مهمترین چالش‌های موجود در افغانستان مانند شکل دادن به حکومت فراگیر، حقوق شهروندی، اقوام، تدوین قانون اساسی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های ملی برای مبارزه کامل با تروریسم و تلاش جدی در بهبود مولفه‌های اقتصادی در شرایط دشوار خود به سر می‌برد و باید بداند که باقیماندن مشکلات فعلی در افغانستان نه تنها بر مردم آن کشور بلکه بر مولفه‌ها و ظرفیت‌های گوناگون منطقه‌ای نیز آثار منفی به جای می‌گذارد.

تاکید داریم که همکاری‌های منطقه‌ای و الگوی منطقه‌ای حل مشکلات و بحران‌ها در قریب به دو سال گذشته زمینه قابل دفاع برای یک گفتمان هماهنگ و حفظ ابتکارهای منطقه‌ای در نشست آتی در دوحه می‌باشد.

در پایان مراتب قدردانی خود را از میزبانی خوب دولت ازبکستان ابراز می‌دارم.

افغانستانی آرام و باثبات، آرزوی مردم و دولت جمهوری اسلامی ایران است.

متشکرم

•

امیر عبداللہیان وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و امیرخان متقی سرپرست وزارت امور خارجه دولت سرپرستی موقت افغانستان در حاشیه نشست وزاری خارجه همسایه افغانستان در سمرقند ازبکستان با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند.

برچسب‌ها: [خاور میانه](#) [1]

[تروریسم](#) [2]

[امیر عبداللہیان](#) [3]